

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-науковий Інститут лісового і садово-паркового господарства
Підготовка на основі освітнього ступеня “бакалавр”

Назва дисципліни: Економіка природокористування

Кафедра: Менеджменту організацій і адміністрування

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Освітній ступінь	магістр
Характеристика навчальної дисципліни:	
Рік підготовки	2-й
Семестр	3-й
Лекції	22 год.
Практичні	22 год.
Самостійна робота	76 год.
Вид контролю	екзамен
Навчальна практика	немає

Курс економіки природокористування, який пропонується студентам магістерської програми за спеціальністю 205 «Лісове господарство», об'єднує теми з основ еколого-економічної теорії, екологічного менеджменту та інтегрованого еколого-економічного обліку і спрямований на розвиток умінь проведення самостійного дослідження з використанням іншомовних джерел. Особлива увага під час вивчення курсу приділяється економічному значенню функцій лісових екосистем. Одне із завдань, які реалізуються у процесі вивчення курсу, – допомога студенту у розкритті теми магістерського дослідження.

Предмет дисципліни. Економіка природокористування – це напрям економічної науки і навчальна дисципліна, яка вивчає систему економічних відносин, пов'язаних з використанням дефіцитних благ природного довкілля, їх відтворенням і охороною. В центрі уваги економіки природокористування як науки – суперечність між зростаючими потребами суспільства у послугах природного капіталу та їх недостатньою біофізичною пропозицією. Економіка природокористування аналізує причини еколого-економічних проблем і розробляє засоби їх розв'язання. Економіка природокористування пропонує такі шляхи суспільного розвитку, які дозволяють досягти економічних цілей у поєднанні з екологічними та соціальними цілями, обґрунтовує механізми реалізації концепції сталого (екологічно збалансованого) суспільного розвитку.

Предметом вивчення економіки природокористування як науки є процес взаємодії економічної та екологічної систем, організаційно-економічний механізм забезпечення раціонального використання, охорони й відтворення ресурсів навколишнього природного середовища як факторів виробництва і компонентів життєвого середовища людини.

Мета викладання дисципліни у процесі підготовки фахівців за спеціальністю 205 «Лісове господарство» – формування в студентів компетентностей як цілісної системи знань, умінь, навичок і цінностей (поведінкових установок), необхідних для здійснення професійної діяльності в умовах реалізації концепції сталого розвитку суспільства, що означає інтегрування екологічних, економічних і соціальних цілей.

Проектовані результати навчання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

– **знати** основні положення сучасної еколого-економічної теорії, причини виникнення концепції сталого розвитку й механізми її реалізації, принципи формування екологічної політики та інструменти її реалізації, теоретичні засади функціонування економічного механізму природокористування, основи економічного аналізу екологічних проблем, підходи до економічного оцінювання послуг лісових екосистем;

– **уміти** передбачати та аналізувати екологічні та економічні наслідки рішень; обґрунтовувати цілі екологічної політики і пропонувати засоби їх досягнення; приймати управлінські рішення, які узгоджуються з концепцією сталого розвитку; аналізувати екологічні витрати діяльності; оцінювати суспільну та індивідуальну ефективність інвестицій у проекти, пов'язані зі створенням лісових екосистем;

– **бути здатним** виконувати завдання діяльності з урахуванням впливу економічних обмежень на досягнення цілей природоохоронної діяльності, екологічних обмежень і цінностей – на досягнення індивідуальних і суспільних економічних цілей.

ЗМІСТ КУРСУ

Лекції

- Тема 1. Теоретичні засади екологізації економіки
- Тема 2. Природний капітал та його послуги суспільству.
- Тема 3. Причини неефективності ринку в сфері природокористування.
- Тема 4. Засади екологічної політики.
- Тема 5. Економічне оцінювання функцій лісових екосистем.
- Тема 6. Економічні засади діяльності із зміцнення функцій лісових екосистем, екосистем природно-заповідних територій та зелених зон.
- Тема 7. Інструменти екологічної політики
- Тема 8. Економічний механізм природокористування в Україні
- Тема 9. Адміністративні та добровільні інструменти забезпечення екологічно збалансованого розвитку в Україні.
- Тема 10. Система еколого-економічного обліку SEEA-2012 як інструмент політики сталого розвитку.
- Тема 11. Облік екологічних активів в SEEA.
- Тема 12. Національний екологічний аудит.

Практичні (семінарські) заняття

- Практичне заняття «Огляд інтернет-ресурсів з еколого-економічного обліку».
- Семінарське заняття «Інтерактивна презентація Стратегії ЄС щодо збереження біорізноманіття»
- Практичне заняття „Аналіз суспільної та індивідуальної ефективності інвестицій у проекти заліснення”
- Практичне заняття «Опрацювання іншомовної літератури на тему «Економічне оцінювання функцій лісових екосистем»»
- Семінарське заняття «Рахунки екологічних активів в SEEA: земельні і лісові ресурси».
- Практичне заняття «Європейська інформаційна система даних про природу EUNIS»
- Практичне заняття «Економічний механізм природокористування в Україні»
- Практичне заняття «Комп’ютерні інтерактивні інтернет-вправи „Еколого-економічні конфлікти, пов’язані з виробництвом біоетанолу: глобальні тенденції”, “Екологічний слід”»

ЛІТЕРАТУРА

1. Врублевська О.В. Економіка природокористування для екологів-дослідників. Навч. посібник для студентів ВНЗ. – Львів: Видавничий дім «Панорама», 2014. – 128 с.
2. Врублевська О.В. Сакаль О.В. Економіка природокористування. Програма курсу і методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів магістерської освітньої програми за спеціальністю 205 «Лісове господарство». – Львів: РВВ НЛТУ України, 2016. – 33 с.
3. Врублевська О.В. Конспект лекцій з економіки природокористування. – Львів: УкрДЛТУ, 2003. – 210 с.
4. Екологізація лісокористування в контексті подолання глобальних екологічних загроз : Монографія / За наук. ред. д-ра екон. наук, проф. І.М.Синякевича. Львів: Камула, 2014. – 592 с.
5. A synthesis of approaches to assess and value ecosystem services in the EU in the context of TEEB. Final Report. 15 May 2013. – University Amsterdam. – 144 p. // <http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/economics/pdf/EU%20Valuation.pdf>.
6. Financial and Economic Evaluation Guidelines for Community Forestry Projects in Latin America. - Washington, DC: Program on Forests (PROFOR), 2013. – 57 p. // <http://www.profor.info>.
7. Lange G.-M. Manual for Environmental and Economic Accounts for Forestry: A Tool for Cross-Sectoral Policy Analysis. Working Paper. – Rome: FAO, Forestry Department. – 2004. – 110 p. // <http://unstats.un.org/unsd/envAccounting>.
8. System of Environmental-Economic Accounting: Central Framework. - European Commission, FAO, International Monetary Fund, OECD, United Nations, World Bank. – 2012. – 306 p. // http://unstats.un.org/unsd/envaccounting/White_cover.pdf.
9. Сакаль О.В. Організаційно-економічний механізм забезпечення ефективного використання лісових земель (на прикладі Карпатського регіону України). Дис. ... канд. екон. наук за спец. 08.00.06 – Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища. – Львів: НЛТУ України, 2011. – 216 с.
10. Туниця Ю.Ю. Екоеконіміка і ринок: подолання суперечностей. – К.: Знання, 2006. – 314 с.